

МСБО 16

(переглянутий у 1998 р.)

Основні засоби

Мета, сфера застосування та визначення

- Застосовується до всіх основних засобів:
  - матеріальних
  - що використовуються для виробництва або постачання товарів або послуг
  - надається в оренду іншим
  - використовуються для адміністративних цілей
  - очікується, що будуть використовуватися протягом більше, ніж одного періоду
- МСБО 16 (переглянутий) застосовується для періодів, які почалися 1 липня 1999 р.

Визнання

Основні засоби визнаються як активи, коли:

- Існує ймовірність того, що в майбутньому підприємство отримає економічні вигоди, пов'язані з цим активом, і
- Вартість активу для підприємства можна достовірно оцінити

Об'єкт ОЗ, який відповідає визнанню його як активу, повинен первинно оцінюватися за своєю собівартістю

Компоненти собівартості придбаного або створеного власними силами активу

- Ціна придбання (вкл. імпорتنі мита та невідшкодовувані податки на придбання)
- за мінусом будь-яких знижок
- плюс витрати, безпосередньо пов'язані з приведенням активу в робочий стан
- за мінусом процентів по відстрочених платежах
- відсотки за кредит у певних випадках

Витрати, які не визнаються компонентами собівартості ОЗ:

- Адміністративні та інші накладні витрати
- Підготовчі та подібні до них витрати (якщо вони не є необхідними для приведення активу в робочий стан)
- Початкові операційні збитки

ПКТ-Д26: ОЗ – Результат від випадкових операцій

- Результат від випадкових операцій визнається в звіті про прибутки та збитки за період
  - не прибавляється до собівартості активу, оскільки не є необхідними для приведення активу в робочий стан
- Доходи і витрати, які напряму пов'язані з випадковими операціями включаються у відповідні статті звіту про прибутки і збитки

Вартість активу при обміні на немонетарний актив

- Неподібні активи: за справедливою вартістю отриманого активу. Різниця між справедливою вартістю відданого активу та його балансовою вартістю визнається у звіті про прибутки та збитки
- Подібні активи: за балансовою вартістю відданого активу

Подальші видатки

Подальші видатки повинні бути капіталізовані лише у випадку, коли майбутні економічні вигоди, які перевищують первісно оцінений рівень продуктивності існуючого активу, надходять до підприємства

- Подальші витрати необхідно якщо:
  - продовжується строк корисного використання
  - збільшується виробнича потужність
  - значне покращення якості виробленої продукції
  - значне зменшення початково оцінених операційних витрат

- Всі інші подальші видатки необхідно визнавати як витрати, коли вони понесені:
  - ремонти
  - обслуговування
  - витрати на модифікацію існуючого програмного забезпечення (SIC-6)

ПКТ-23: ОЗ – Витрати на інспекцію та перевірку

- Повинні бути капіталізовані, коли:
  - окремі компоненти активу є окремо ідентифіковані, повністю амортизовані, що відображає поглинання корисності, що замінюється або відновлюється в результаті інспекції або перевірки
  - Існує вірогідність того, майбутні економічні вигоди будуть надходити підприємству, і
  - затрати на інспекцію/перевірку можуть бути достовірно виміряні

- В іншому випадку необхідно визнати як витрати

Якщо капіталізуються, амортизація застосовується до окремих компонентів

ПКТ-23: ОЗ - Витрати на інспекцію та перевірку *(продовження)*

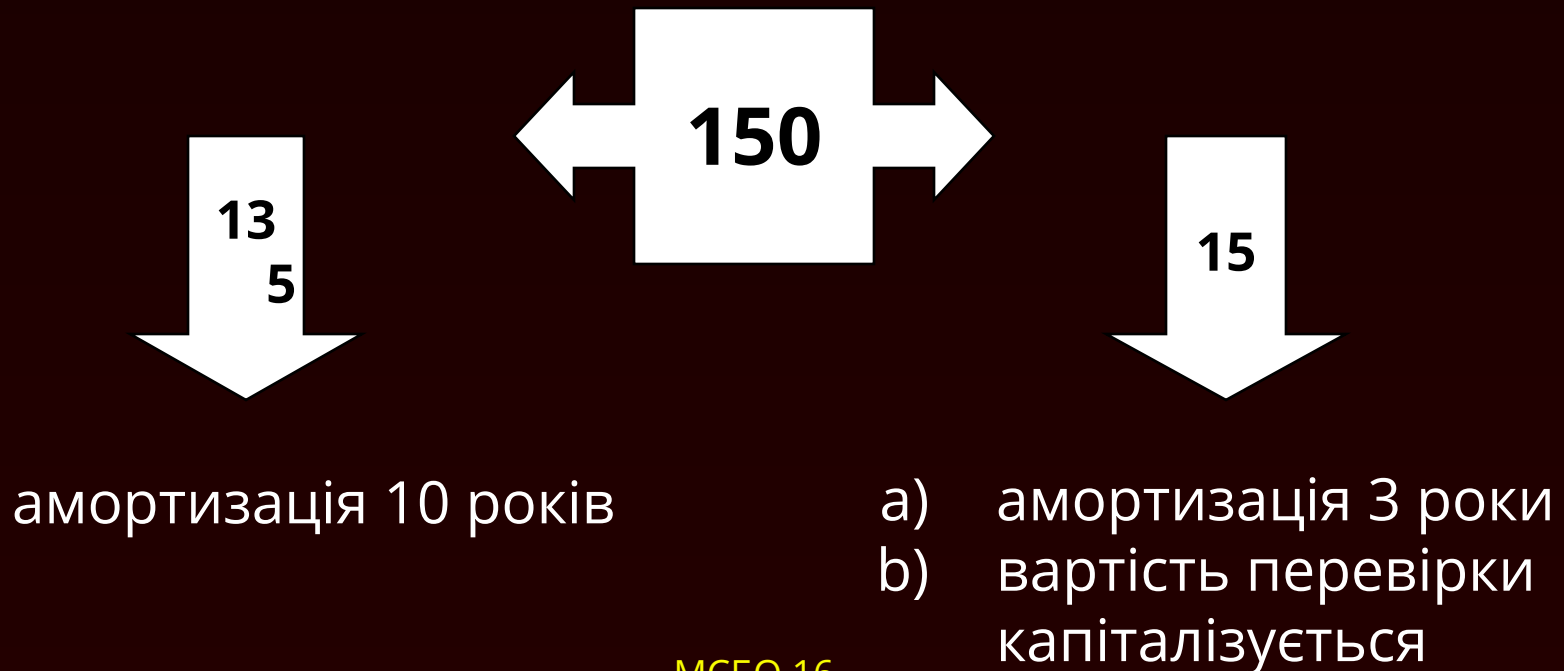
Судно коштує 150

Інспекція після 3 років

Строк корисного використання

10 років

Оціночна вартість 15

ПКТ-23: ОЗ - Витрати на інспекцію та перевірку *(продовження)*

Впровадження

- Чинний з 15 липня 2000 р.
- Зміна методу амортизації у зв'язку із впровадженням амортизації по компонентах є зміною облікової оцінки
  - необхідно скоригувати амортизацію за поточний і майбутні періоди

Оцінка після первісного визнання

Базовий підхід

- Собівартість за мінусом будь-якої накопиченої амортизації і будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності

Дозволений альтернативний підхід

- Переоцінена вартість (=справедлива вартість) за мінусом будь-якої подальшої накопиченої амортизації і будь-яких подальших накопичених збитків від зменшення корисності

Переоцінка

- Переоцінка здійснюється регулярно
- Переоцінка включає всі активи однакового класу
- Збільшення балансової вартості в результаті переоцінки відображається безпосередньо в капіталі (“Дооцінка”)
  - крім випадків, коли у минулому зменшення балансової вартості того самого активу у результаті переоцінки було відображено як витрати
- Зменшення балансової вартості в результаті переоцінки відображається як витрати
  - крім випадків, коли у минулому вартість активу було збільшено у результаті переоцінки і відповідна сума була відображена в капіталі
  - сума зменшення не перевищує суми, яка облікована в “Дооцінці”

Амортизація

- Сума об'єкта ОЗ (крім землі) повинна бути розподілена на систематичній основі протягом строку його корисного використання
- Суму активу, що амортизують, визначають після вирахування його ліквідаційної вартості
- Необхідно періодично переглядати:
  - строк корисного використання
  - метод амортизації
- Коригування поточного і майбутнього періодів

Зменшення корисності

- Необхідно на кожну дату балансу перевіряти наявність ознак зменшення корисності ОЗ
- Якщо такі ознаки є, необхідно оцінити відновлювану вартість (= вища із чистої вартості продажу та вартості використання)
- Якщо відновлювана вартість < балансової вартості, необхідно визнати збитки від зменшення корисності
- Збитки від зменшення корисності необхідно визнати негайно у звіті про прибутки і збитки
  - крім випадків, коли балансова вартість активу була переоцінена (тракується як зменшення резерву “Дооцінка”, але на суму, що не перевищує частку резерву, яка напряду відноситься до цього активу)
  - “Нова” балансова вартість повинна використовуватися для нарахування амортизації
- МСБО 36 – розрахунок збитків від зменшення корисності активу

Ліквідація та продаж

- ОЗ необхідно виключати, в разі
  - продажу, або
  - коли назавжди виключають з використання та ніяких економічних вигід від його вибуття не очікується
- Різницю між чистими надходженнями від продажу та балансовою вартістю слід визнати як прибутки і збитки
  - При обміні однаковими активами: доходи або збитки не виникають

ПКТ-14: ОЗ – Компенсація за зменшення корисності або втрата об'єкта

Облік компенсації від третіх сторін щодо зменшення корисності або втрати об'єкта
– Облік як окремих подій

- Зменшення корисності ОЗ МСБО 36
- Ліквідація та продаж МСБО 16
- Монетарні та немонетарні компенсації від третіх сторін за втрачені об'єкти або такі, що втратили корисність В звіті про прибутки і збитки
- Вартість відновленого активу, придбаного або створеного власними силами як заміну, або отриманого як компенсацію МСБО 16

ПКТ-14: ОЗ – Компенсація за зменшення корисності або втрата об'єкта *(продовження)*

- Окреме розкриття монетарної і немонетарної компенсації втраченого активу або такого, що втратив корисність
- Чинний для періодів, що починаються 1 липня 1999 р. Або після цієї дати
- Зміни в обліковій політиці, що виникають, обліковуються згідно МСБО8

Розкриття

- Бази оцінки
- Метод амортизації
- Строки корисного використання або ставки амортизації
- Валову балансову вартість та суму накопиченої амортизації на початок і на кінець періоду

Розкриття *(продовження)*

- Узгодження балансової вартості на початок і на кінець періоду, що відображає :
  - надходження основних засобів
  - вибуття
  - придбання в результаті об'єднання компаній
  - переоцінки
  - збитки від зменшення корисності, визнані або сторновані у звіті про прибутки та збитки протягом певного періоду
  - збитки від зменшення корисності, визнані або сторновані у капіталі
  - амортизація
  - чисті курсові різниці, що виникають при переведенні фінансових звітів закордонного підприємства

Порівняльна інформація не вимагається

Розкриття *(продовження)*

- Наявність та суми обмежень на права власності
- Основні засоби, передані для забезпечення зобов'язань
- Облікову політику щодо сум ліквідаційної вартості
- Прогнозованих витрат на демонтаж, переміщення чи відновлення об'єктів основних засобів
- Прогнозовану суму видатків на рахунку основних засобів для завершення процесу будівництва
- Зобов'язання придбати ОЗ

Розкриття *(продовження)*

Якщо за переоціненими сумами:

- Базу, застосовану для переоцінки активів
- Дата переоцінки
- Факт залучення незалежного оцінювача
- Сутність будь-яких показників, що їх використовували для визначення відновленої вартості
- Балансову вартість кожного класу основних засобів, що була б включена до фінансових звітів у вазі відображення активів за базовим підходом